

Hasvik Rådhus,
9593 Breivikbotn
Mobil: 90852916
E-post: bente.olsen.husby@hammerfest.kommune.no

Til:

Helse- og omsorgsdepartementet v/statsråd Jan Christian Vestre
Helse Nord RHF v/direktør Marit Lind og styreleder Gunnar Alskog
Finnmarkssykehuset HF v/adm. direktør Ole Hope og styreleder Trine Olsen

Sendt inn via e-post.

Hasvik, 4. juni 2026

Uttalelse; Vi blør ikke saktere i Finnmark - ja til vandrende blodbank!

Vest-Finnmark Rådet er en allianse mellom de 7 kommunene Alta, Hammerfest, Hasvik, Loppa, Måsøy, Nordkapp og Porsanger. Samlet har regionen en befolkning på ca. 43.000 innbyggere, noe som utgjør 55 % av det totale folketallet i Finnmark.

Vest-Finnmark Rådet har vedtatt følgende uttalelse i sak 22/26;

Vandrende blodbank er et viktig tiltak for å sikre blodberedskap utenfor sykehus, særlig i distriktene. Pilotprosjektet i Alta, Vadsø og Berlevåg i Finnmark er nylig omtalt som svært vellykket, med erfaringer som har styrket kunnskapsgrunnlaget for nasjonal beredskap. Til tross for dette har Helse Nord nå besluttet å avvikle ordningen. Dette begrunnes med behovet for å prioritere blodtilgang til ordinær drift og akuttberedskap ved sykehusene. Ordningen med kommunale blodberedskapsenheter skal derfor avvikles innen 1. august 2026.

Vest-Finnmark Rådet vil understreke at de særegne geografiske avstandene, værforholdene og logistiske utfordringene i Finnmark oftere gjør rask og livsnødvendig tilgang på blod vanskelig. Dette gjelder både for fastboende, tilreisende og personell gjennom Forsvarets økende tilstedeværelse. Behovet for rask tilgang er like kritisk her som andre steder i landet. Vi blør ikke saktere i Finnmark!

Vandrende blodbanker innebærer et beredskapssystem med lokale blodgivere som kan mobiliseres på kort varsel. Ordningen fungerer som en viktig reserve når transport til sykehus ikke er mulig i tide, og kan i akutte situasjoner være avgjørende for å redde liv. Dette er et beredskapssystem med nødblodgivere, tappere, koordinatore, utstyr, prosedyrer og et innkallingssystem.

Flere kommuner, inkludert Nordkapp og andre kommuner som står klare til å etablere vandrende blodbank, har erfart situasjoner der transport har vært umulig over lengre perioder. I slike tilfeller kan lokal blodberedskap være kritisk. Risikoen for alvorlige hendelser påvirkes dessuten ikke bare av befolkningstall, men også av aktivitetsnivå og næringsstruktur, herunder risikoutsatte næringer som fiskeri og havbruk. Kommuner med vandrende blodbanker mener at ordningen har reddet liv.

Vest-Finnmark Rådet mener det er utilstrekkelig å avvikle en dokumentert velfungerende ordning uten å vurdere videreføring i dialog med berørte kommuner. Rådet ber derfor Helse- og omsorgsdepartementet benytte sin styringsrett, og gjennom den pålegge Helse Nord å gjennomføre et fysisk dialogmøte med berørte kommuner og Finnmarkssykehuset HF innen utgangen av juni 2026.

For - når en hendelse inntreffer i dårlig vær og på lang avstand fra sykehusene, nytter det lite at politisk ledelse i helse- og omsorgsdepartementet fastholder at blodberedskap er viktig, både for ordinær drift og for beredskapen i en krisesituasjon. Det nytter heller ikke at departementet viser til at de regionale helseforetakene nylig fikk et oppdrag fra helse- og omsorgsdepartementet om å styrke blodberedskapen.

Rådet deler myndighetenes syn på viktigheten av en robust blodberedskap, men mener denne må omfatte både sykehus og desentraliserte løsninger. Vandrende blodbanker bør derfor videreutvikles som et supplement til sykehusenes kapasitet. Helsetjenestene i Finnmark skal fungere i både fred, krise og krig. Da bør alle parter kjenne på den samme nødvendige «sence of urgency». Vest-Finnmark Rådet forventer at Helse Nord og Finnmarkssykehuset bidrar konstruktivt til å styrke den samlede helse- og blodberedskapen gjennom samarbeid med kommunene, fremfor å avvikle ordningen med vandrende blodbank hvor det er dokumentert nytte.

Spørsmål i sakens anledning kan rettes til rådsleder Jan Morten Hansen på mobil: 90577607 eller e-post: jan.morten.hansen@nordkapp.kommune.no, eller daglig leder Bente O. Husby, på mobil: 90852916 eller e-post: bente.olsen.husby@hammerfest.kommune.no.

Med vennlig hilsen

Jan Morten Hansen (s)
Rådsleder
Vest-Finnmark Rådet

Bente Olsen Husby (s)
Daglig leder
Vest-Finnmark Rådet

Kopi:

Finnmark fylkeskommune v/fylkesordfører Hans-Jacob Bønå
Øst-Finnmark Rådet v/rådsleder Wenche Pedersen og daglig leder Ketil Steigen
Ávjovárri IPR v/rådsleder Anders S. Buljo
Finnmarksbenken på Stortinget
Medlemmene i Vest-Finnmark Rådet